

۲۰۲۱/۰۲/۰۱

ناصر وقار/ مختصات افغانستان، بخش: نخبگان و مشاهیر

...و زمانی شخصیتی چون داکتر ظاهر رئیس ولسی جرگه بود!

مرحوم داکتر عبدالظاهر (۳ می ۱۹۱۰ - ۳۱ اکتبر ۱۹۸۲) ناصر ولسی - ۲۶ - می - ۲۰۱۹
وزیر صحت، دولتی جرگی رئیس، پهلوان، سفیر، صدراعظم افغانستان (۱۱ جون ۱۹۷۱ - ۱۲ دسمبر ۱۹۷۲)

داکتر عبدالظاهر فرزند مرحوم عبدالقادر ابراهیم خیل، به تاریخ ۳ می سال ۱۹۱۰ در ولایت زیبای لغمان دیده به جهان گشود. بعد از ختم دوره ابتدائیه، دوره متوسطه و عالی را در مکتب حبیبیه به اتمام رسانید و متعاقباً غرض کسب تحصیلات عالی عازم ایالات متحده امریکا گردید. داکتر ظاهر اسناد تحصیلات طبی خویش را از پوهنتون های معتبر امریکایی (کلمبیا) و (جان هاپکنز) کسب و سند تخصص جراحی را از پوهنتون پنسلوانیا بدست آورد.

داکتر ظاهر بعد از ختم تحصیلات عالی و کسب دوکتورا در طبابت، به وطن عودت و به حیث سرطیب شفاخانه شاروالی کابل به خدمت مشغول شد. وی داکتر مخصوص محمد ظاهر شاه پادشاه افغانستان نیز بود. بعد از مدتی به حیث معین وزارت صحت عامه مقرر شد که همزمان کفالت ریاست دیپوهای ادویه را نیز به عهده داشت.

گرچه داکتر عبدالظاهر کار را به حیث داکتر آغاز کرد ولی در نهایت پا به عرصه سیاست گذاشت. زمانی به حیث سفیر افغانستان در ایتالیا و مدتی هم به حیث سفیر افغانستان در کراچی ایفای وظیفه نمود. بعداً از این مقام استعفی داده و از طریق انتخابات آزاد، به حیث وکیل مردم ولایت لغمان به شورای ملی راه یافت و در آنجا به اتفاق آرای وکلا به حیث رئیس ولسی جرگه برگزیده شد.

داکتر عبدالظاهر در کابینه داکتر محمد یوسف خان به صفت وزیر صحت عامه و معاون صدراعظم خدمت نمود. بعد از استعفی نوراحمد اعتمادی صدراعظم وقت، داکتر عبدالظاهر از طرف محمد ظاهر شاه به تشکیل کابینه توفیق، که بعد از اخذ رأی اعتماد از ولسی جرگه به حیث صدراعظم افغانستان آغاز به کار نمود. داکتر ظاهر از تاریخ ۹ جون سال ۱۹۷۱ الی ۱۲ نومبر سال ۱۹۷۲ به حیث صدراعظم افغانستان ایفای وظیفه کرد. اولین جلسه آغاز کار کمسیون مشورتی قانون اساسی جدید افغانستان که در دارالانشای قانون اساسی دایر شده بود، با ایراد بیانیۀ داکتر عبدالظاهر که در آن هنگام رئیس ولسی جرگه بود، افتتاح شد. متأسفانه در دوره صدارتش حادثۀ طبیعی خشکسالی و قحطی شدید در ولایت غور (۱۹۷۱ - ۱۹۷۲) باعث تلفات انسانی و مالی شد که متعاقب آن داکتر ظاهر از پست صدارت عظمی استعفی داد. بعد از استعفی داکتر عبدالظاهر، مرحوم محمد موسی شفیق که وزیر خارجه بود، به حیث آخرین صدراعظم دوره شاهی افغانستان در این مقام خدمت نمود.

داکتر ظاهر با محترمه قریشه ازدواج نموده بود که ثمرهٔ این ازدواج دو دختر به نام های ظاهره ظاهر و بلقیس ظاهر و دو پسر به نام های آصف ظاهر و هنرمند محبوب القلوب افغان، احمدظاهر بود. هر دو دختر داکتر عبدالظاهر در خارج از کشور یکی در آلمان و دیگری در امریکا زندگی می کنند.

فرزند ارشد داکتر ظاهر، مرحوم آصف ظاهر (۱۹۳۲ - ۲۰۰۰) زمانی به حیث وزیر احیا و انکشاف دهات و مدتی هم به حیث سفیر افغانستان در کشور های کویت و ایتالیا ایفای وظیفه نمود.

فرزند دیگرش احمد ظاهر، هنرمند عصر ها و نسل ها، که فرزند افغانستان نیز بود و در دل هر افغان جایگاه خاص دارد، به تاریخ ۱۴ ماه جون سال ۱۹۷۹ بطرز مرموزی، ظاهراً در یک تصادم ترافیکی کشته شد ولی خاطرات جاودان و هنر ماندگارش در قلب هر افغان زنده است و تا امروز که چهار دهه از نبودش می گذرد، همچنان بالای دل ها حکومت می کند.

مرحوم داکتر عبدالظاهر به تاریخ ۲۱ اکتوبر سال ۱۹۸۲ در کابل چشم از جهان فانی بست و به ابدیت پیوست. روح این فرزند اصیل افغانستان شاد، یاد کارنامه هایش گرامی و بهشت برین مکانش باد.

بناغلی عبدالظاهر د اوبښاد عبدالقادر ابراهيم خيل زوی د ۱۹۱۰ کال د می په ۳ نیټه په ښکلی لغمان کی نړی ته سترگی پرانستی.

ډاکتر عبدالظاهر د حبیبي لېسې څخه له فراغت وروسته، خپل عالي تحصیلات د طب څانگه کی د کلمبیا او جان هاپکنز معتبرو امریکایی پوهنتونو کی بشپړ او د جراحی تخصص یی د پنسلوانیا پوهنتون څخه تر لاسه کړ.

افغانستان ته له راستنیدو وروسته د کابل ښاروالی روغتون د سرطیب په دنده وگمارل شو او د محمد ظاهرشاه ځانگړی ډاکتر هم وه. وروسته د روغتیا وزارت د مرستیال په توگه مقرر شو.

څو موده وروسته یی د سیاست ډگر کی پښه کیښوده او څو کاله یی د افغانستان د سفیر په توگه ایتالیا او کراچی کی خدمت وکړ. له هغه وروسته یی د لغمان ولایت د خلکو د استازی په توگه ولسی جرگی ته لار وموندله او د رایو په اکثریت سره د ولسی جرگی د رئیس په توگه وټاکل شو.

د ډاکتر محمد یوسف خان کابینه کی د روغتیا وزیر وه. د وخت د صدراعظم بناغلی نور احمد اعتمادی تر استعفی وروسته د محمدظاهر شاه له خوا د کابینې په جوړولو وگمارل شو. د ډاکتر عبدالظاهر د صدارت به دوره کی د غور ولایت کی سخته وچکالی او قحطی راغله چی زیات شمیر ځانی او مالی تلفات یی مینځ ته راوړل، چی د هغه له امله ډاکتر عبدالظاهر له خپلی دندی څخه استعفی وکړه.

بناغلی ډاکتر ظاهر له میرمن قریشه سره واده کړی وه چی ثمره یی دوه لونی او دوه زامن وه. لونی بی ظاهره ظاهر او بلقیس ظاهر، چی په امریکی او جرمنی کی ژوند کوی. او دوه زامن یی آصف ظاهر او احمد ظاهر دی. مشر زوی آصف ظاهر (۱۹۳۲ - ۲۰۰۰) (چی یو وخت د کلیو دپراختیا او بیا روغونو وزیر او د افغانستان سفیر په ایتالیا او کویت کی وه. او بل زوی یی، د زرونو پادچا، د افغانستان بی ساری هنرمند او سندرغاړی، احمد ظاهر وه چی د ۱۹۷۹ کال د جون په ۱۴ نیټه په مرموزه توگه، ظاهراً په یوه ترافیکی ټکر کی ووژل شو. سره لدی چی د احمد ظاهر وژل کیدو څخه څلور لسیزی تیریری بیا هم هنر یی د خلکو زرنو کی ژوندی او تلپاتی دی او ساری نلری.

اروا ښاد ډاکتر عبدالظاهر د ۱۹۸۲ کال د اکتوبر په ۲۱ نیټه کابل کښی فانی نړی څخه سترگی پټی کړی.

د هیواد ددی ریښتینی خادم اروا دی ښاده، یاد دی تلپاتی او لوړ جنت دی ځای وی.

ناصراوریا * ۲۶ می ۲۰۱۹ - تکړاس